

BHF magazin

Broj 5, Godina 4.

UVIJEK ODANI

Sadržaj

ULTRAS

BHF ON TOUR - 01.06.2008. Sarajevo

NAVIJAČI U SVIJETU - Belgija

NAVIJAČKI NEREDI

NAVIJAČKE PJESME

ULTRAS

Ultrasi su specifične grupe navijača, karakteristične za Europu i Južnu Ameriku.

Sama riječ „ULTRA“ na latinskom jeziku znači „PREKO“. Navijači su ovo ime uzeli kako bi ilustrirali svoju odanost i pasioniranost koja je preko normalnog.

Ovaj oblik navijanja se pojavio u Italiji krajem šezdesetih godina prošlog vijeka, kada su na stadionima snižavane cijene ulaznica za određene dijelove tribina. Kao što je i razumljivo, bili su to dijelovi koji su najudaljeniji od terena i imali su najbolji pogled.

Prva organizovana grupa u Italiji bila je Fedelissimi Granata, koja je osnovana 1951. godine s ciljem podrške Torinu. Godinu ranije u Splitu je nastala Torcida. Bilo je potrebno 17 godina da Fedelissimi Granata dobije konkurenciju na Italijanskoj navijačkoj sceni. Naime, 1968. u Milanu je

osnovana Fossa dei Leoni (lavlja jazbina), a nakon

toga slijede The Sampdoria Ultras (prvi koji koriste Ultras u imenu) i Interovi The Boys-i.

Navijačka scena doživljava revoluciju u pravom smislu te riječi. Organiziranost se

poboljšava iz dana u dan, nastaju nove pjesme, prave se zastave i baneri. Čitava kompozicija se upotpunjuje pirotehničkim sredstvima.

Ultras grupe su najčešće okupljene oko nekoliko ljudi koji pokušavaju da kontrolišu izgled tribine kao i sve što je vezano uz grupu. Jedan od najvažnijih elemenata dobre organiziranosti je i samofinansiranje. Nepisano je pravilo da je grupa bolja što je neovisnija o klubu. Finansiranje se vrši na više načina, a svakako najznačajniji je prodaja rekvizita. Imena mnogih grupacija su postali brendovi, pa one tako imaju svoje shopove. Jedan primjer su Lazievi Irriducibili.

Postoji kodeks ponašanja svakog ultrasa, a najvažnije tačke su:

- Nikada ne prestajati sa navijanjem
- Ne sjedati dok si na tribini
- Prisustvovati što većem broju mečeva kod kuće i na strani
- Odanost grupi

Najveći dio texta je posvećen Italiji pa ćemo i slike uskladiti sa time.

BHF ON TOUR 01.06.2008. Sarajevo

Nakon okupljanja članova BHF-a pred muzejom, laganim tempom i uz pjesmu korteo se kreće ka stadionu. Što se korteo više približavao stadionu to je atmosfera bila napetija i uzbudljivija. Imali smo manju policijsku pratnju, pa se to iskorištava i pali koja baklja. Dolaskom na stadion zauzimamo mjesto u debeloj hladovini ispod istočne tribine, gdje su neki vrijeme iskoristili kako bi se napojili dok su drugi momci, zaduženi za izgled tribine, spremali i smišljali sve detalje za koreografiju kako bi sve prošlo kako je i zamišljeno. Tom prilikom se na parking u širi velika zastava BiH. Nakon kraćeg odmora dižemo se i krećemo lagano ka zapadnoj tribini kako bi se smjestili i bez problema formirali

kop. Lagano ulazimo svi na stadion bez ikakvih problema, kačimo transparente i polako zagrijavamo glasne žice. Super vrijeme, super tekma...Fina brojka u kopu navijala je čitavu utakmicu. Na početku se uz intoniranje himne širi i velika zastava BIH, nakon koje se diže parola SAVEZ NAPOLJE.

Atmosfera je prosto bila očaravajuća. Po prvi put smo svi bili kao jedno (nikome nije bilo važno ko je, šta je, odakle je ili kojoj grupaciji pripada) i po prvi put se stadionom AFH orila himna Jedna si jedina. Tekma je počela. Pjesme su se smjenjivale jedna za drugom, prilično dobro i glasno. Uglavnom

smo uspjeli povući i ostale strane da pjevaju sa nama i to uspješno. Prozivanje istočne, južne i sjeverne tribine je bilo sjajno. Istok popunjen približno kao i zapad. Gromoglasno je navijao za naše momke i do kraja su nas pratili istim tempom uz male prekide. S druge strane, jug, upola manje su davali od sebe ali u pojedinim trenucima zvučali su impresivno, dok se sjever trudio svim silama da ne zaostaje iako se samo mali broj navijača nalazilo se na tom dijelu stadiona.

Pri kraju ove humanitarne tekme, dižu se još dvije parole u dva reda «OVO JE BiH» i «HVALA VAM LEGENDE» uz gromoglasno dozivanje zvijezda našeg nogometa.

Zaista je nedjelja bila dan za pamćenje, dan kada smo ujedinjeni pokazali bandi u tzv. Savezu i čitavom svijetu da se mi borimo za sve što je naše i da se nikada nećemo predati a ni odustati.

Svi smo bili tu sa istim ciljem, iskazati nezadovoljstvo zbog monstruma koji nam uništavaju fudbal, zbog podrške našim legendama koje su se suprotstavile monstrumima i koje nisu htjele igrati kako oni sviraju, ali i zbog podrške našem članu Harisu koji je obolio od teške bolesti kao i Iliji Spasovskom - dječaku koji je zadobio teške povrede na utakmici u Vrapčićima.

Za vrijeme tekme nije zabilježen niti jedan jedini incident, kako na tribinama tako ni van stadiona.

Velike pohvale svima koji su svojim prisustvom uveličali ovaj događaj i pohvale skupinama koje su podržale ovu humanitarnu utakmicu. Utakmica u Zenici između privatne repke i Azerbejdžana protekla je u sjeni dešavanja u Sarajevu, i odigrana je pred potpuno pustim tribinama.

NEMA PREDAJE!!

BHF

NAVIJAČI U SVIJETU - BELGIJA

Navijačka scena u Belgiji se razvija u osamdesetim godinama formiranjem prvih grupa koje su davale podršku timovima poput Anderlechta, Bruggea i Antverpa. Belgijska scena je od svojih početaka bila pod uticajem Engleske, Njemačke i Holandske scene, što je razumljivo s obzirom na geografski položaj Belgije. Sredinom osamdesetih incidenti na utakmicama postaju češći, čemu doprinosi i slaba organiziranost policije. U ovom periodu incidenti su se dešavali na derbijima Anderlecht – Brugge, kao i na svakom meču Antverpa.

Prva grupa je osnovana davne 1975. godine. Osnovali su je navijači Antverpa, koji su napadnuti od huligana Aston Ville nakon utakmice ova dva kluba koja se igrala u Belgiji. Grupa je nazvana „X Side”

Sve će se ovo promijeniti 1985. nakon tragedije na Heyselu. Belgijska vlada je bila primorana da pokrene neke ozbiljnije korake protiv huliganizma. Razdvajanje navijača, pratnja gostujućih i pretres su postale redovne mjere opreza. Policija je također počela poduzimati neke metode engleskih kolega, kao što je evidentiranje „problematicnih navijača” i pravljenje baze podataka sa istim.

Kako je policija usavšavala svoje metode tako su i navijači postajali sve domišljatiji. Na gostovanju se išlo autima kako bi se izbjegla kontrola. U isto vrijeme prihvaćena je i casual furka iz Britanije što je takođe pomoglo „kamuflaži”. Zbog već spomenutog slučaja „Heysel” Engleski klubovi su izbačeni iz svih evropskih natjecanja. Njihovo neigranje u Evropi dovelo je i do smanjenja uticaja na navijače širom Evrope. Tako je bilo i u Belgiji. Oni počinju usvajati neke stvari od Holanđana. Tako su stvorena i brojna prijateljstva između navijačkih grupa iz ove dvije zemlje kao što su: Brugge - Den Haag, Anderlecht - Ajax, Antwerp – Feyenoord.

Početkom 90-ih neke grupe prate reprezentaciju, ističu se Antwerpov X Side i Standardov Hell Side.

Danas u Belgiji gotovo svaki klub ima navijačku grupu, a ističu se:

- Anderlecht - O Side, K4 Casuals
- FC Brugge - Brugge Casual Firm
- Standard - Hell Side
- Cercle - Vak H, Bryggja
- Mechelen - S Side Bulldogs

Za kraj vam prenosimo dio intervjua sa jednim od vođa „Ultras Bryggja”, grupe koja podržava Cercle Brugge, njegov nadimak je Steve.

Šta je značenje riječi Bryggja?

Steve: Bryggja je staro ime grada Bruggea. Time želimo pokazati našu povezanost sa našim gradom koji ima bogatu tradiciju.

Koji su vaši neprijatelji i kakvi su odnosi sa navijačima FC Bruggea?

Steve: Upravo oni su naši neprijatelji. Ali zajedno radimo na podizanju ovog derbija na jedan viši nivo. Barem što se navijanja tiče. Osim njih nikog drugog ne možemo nazvati neprijateljem.

Imate li prijateljske veze sa nekom grupom?

Steve: Imamo, i to sa navijačima RFC Liegea. To je klub sa bogatom tradicijom koji sada igra u nižim ligama. Dok su igrali u 1. ligi nakon tekme naših timova oni su nas napali. Bila je to žestoka tuča. Kada se sve smirilo otišli smo zajedno na piće i riješili sve nesuglasice. Zajedničko nam je to što smo navijači „manjeg“ tima u gradu. U Liegeu je Standard „veći“.

Kakav je vaš uticaj u klubu?

Steve: Ne tako veliki kao u nekim zemljama. Moram priznati da smo mi ipak mala grupa. Ipak znamo koga trebamo kontaktirati ako imamo neki zahtjev ili molbu

Jeste li se suočavali sa policijskom represijom?

Steve: Zanimljivo je to da najveću represiju doživljavamo u našem gradu. Navešću primjer kada nam je bilo zabranjeno da postavimo banner o kladioničarskom skandalu. Na gostovanjima je dosta drugačije. Dozvoljeno nam je da radimo sve što želimo, sve dok to ne ugrožava nečiju sigurnost. Najveći problem u Belgiji je što svaki stadion ima vlastito osoblje koje može odrediti kakva god pravila hoće.

Poruka za kraj?

Steve: Pravi mentalitet se nalazi na tribinama, ne na internetu!!!

NAVIJAČKI NEREDI

Nogomet se od početka 20. stoljeća nameće kao jedna od najvažnijih stvari u životima ljudi Europe i Južne Amerike, a od samog početka prate ga navijačke skupine koje su znale ići toliko daleko u obožavanju svojih, da bi protivnicima pokušavali nanositi gubitke u vidu uništavanja imovine, ozljeda ili smrti.

Prvi neredi su se počeli pojavljivati nedugo nakon nastanka nogometa, već početkom 14. stoljeća razulareni engleski seljaci su znali protivnike gađati punim svinjskim mjehurima tako da je morao intervenirati i kralj uvođenjem strogih kazni, jer je bio uvjeren da takvo ponašanje dovodi do nesigurnosti u državi. Da je bio u pravu pokazalo se tek krajem 19. stoljeća kad su se pojavili prvi neredi u Engleskoj, u kojima je glavni hit bilo kamenovanje protivničkih igrača. Pravi procvat navijačkih nereda dogodio se tek nakon Drugog svjetskog rata, kada se taj trend proširio na Južnu Ameriku, a navijačkim skupinama u Europi dao pravi zamah za pokazivanje privrženosti svome timu na način da se naštetiti protivničkom.

Južna Amerika

Iako su prvi neredi u zemljama Latinske Amerike počeli još 1950-ih bili su gotovo nezamjetni i uglavnom su se svodili na manje uništavanje imovine, ali veliki preokret se dogodio 1964. u Peruu, kada su izbili neredi na utakmici između Perua i Argentine u kojima je poginulo 300, a ozlijeđeno ostalo preko 500 ljudi. Kasnije je vodstvo na kontinentu (bar što se nereda tiče) preuzela Argentina, pa su već 1968. navijači počeli bacati zapaljene papire na stadionu u Buenos Airesu i tako izazvali stampedo i nered na tribinama u kojemu je poginulo 70 ljudi a nekoliko stotina ih je ozlijeđeno. Kroz sljedeće godine neredi su se redovno nastavljali tako da je do danas na argentinskim stadionima i oko njih poginulo preko 150 ljudi, mahom premlaćeni ili izbodeni.

Iako u Brazilu većina stanovništva živi za nogomet, kad je o neredima riječ, njih gotovo da nema, jedini veći neredi su se dogodili 1971. na stadionu u Salvadoru kada je poginulo četvero, a ozlijeđeno oko 1.500 ljudi.

Najveći incident u Južnoj Americi dogodio se 1969. kada su El Salvador i Honduras igrali kvalifikacije za svjetsko prvenstvo. Neredi koji su počeli na prvoj utakmici u Hondurasu, svoj vrhunac su doživjeli na drugoj (u El Salvadoru) kada su se navijači probili iz stadiona i počeli paliti grad, ubijati i silovati. Države su nedugo nakon toga prekinule diplomatske odnose i objavile rat jedna drugoj, koji je do danas poznat kao Nogometni rat. Iako je trajao samo šest dana, još uvijek se ne zna točan broj žrtava nogometnog rata, a potpuni diplomatski odnosi između ovih zemalja uspostavljeni su tek 2006. godine.

Europa

Kad je o navijačkim neredima riječ, Englezi su postavili temelje za sve navijačke skupine svijeta. Moderni neredi počeli su se događati još početkom 60-ih, ali im se nije pridavalo toliko pažnje pa je to dalo maha boljem organiziranju navijača i velikoj infiltraciji skin-headsa među njih. Do 1970. svi relevantniji engleski klubovi već su imali organizirane navijačke skupine, a veliki festival nereda

počeo je 1973. kada je Manchester United završio u drugoj ligi pa su njegovi navijači počeli organizirati nereda na svim utakmicama na koje su odlazili, to je dovelo do smrti jednoga od navijača Blackpoola, što je kao krajnji rezultat imalo početak ograđivanja navijača i postavljanja "kaveza" na tribine.

Nakon utakmice 1985. navijači Millwalla su demolirali grad Luton pa je na državnoj razini oformljen ratni kabinet za borbu protiv navijačkog nasilja. Iste godine, na utakmici između Liverpoola i Juventusa koja se održala u Belgiji, Liverpoolovi navijači su probili zaštitne ograde i policijske redove kako bi se dočepali Juventusovih navijača, ali sva ta strka je izazvala urušavanje dijela tribine uslijed čega je poginulo 39 Juventusovih navijača. Nakon toga, engleskim klubovima su zabranjena europska natjecanja do 1990.

U Sheffieldu se 1989. dogodio pravi stampedo navijača prilikom ulaska na stadion, zbog čega se urušio dio tribine prilikom čega je poginulo 96 Liverpoolovih navijača a oko 800 ih je bilo ozlijeđeno. Nakon toga, doneseno je niz strogih zakona kojima su danas u Engleskoj navijački neredi donekle stavljeni pod kontrolu.

Ni ostale europske zemlje nisu bile pošteđene navijačkih nereda, u Francuskoj, Španjolskoj i Njemačkoj su se često pojavljivali kao rasistički ispadi koji bi prerasli u masovne tučnjave popraćene većim štetama na dijelovima grada oko stadiona.

Jedan od važnijih europskih nereda dogodio se u Zagrebu 1990. na utakmici Dinama i Crvene Zvezde. Nakon masovne tučnjave koja se održala na stadionu nekoliko stotina navijača je završilo po bolnicama, a svi znamo što je uslijedilo.

U Poljskoj su se neredi pojavili dosta kasno, tek krajem 90-ih, ali su zato već 2003. imali nereda u kojima su navijači noževima i sjekirama napali policiju ispred stadiona, a rezultat toga je bila jedna mrtva i oko 120 uhićenih osoba.

Afrika

Iako se rijetko čuje za navijačke nereda u Africi, oni se tamo redovno događaju i vrlo često su brutalniji nego igdje na svijetu jer ih smiruje vojska i to ne gumenim metcima. Takav je bio slučaj u Kongu 1998. kada je došlo do navijačkih sukoba, vojska je otvorila vatru da bi smirila navijače i sve je završilo s četvero mrtvih i nekoliko desetaka ranjenih.

U istoj zemlji su se neredi ponovili 2001, ali ovaj put je djelovala policija sa suzavcem koji je izazvao stampedo na stadionu u kojemu je poginulo 14 osoba. Isti slučaj se dogodio i u Gani iste godine, policija je nereda smirivala suzavcem i ponovno se dogodio stampedo u kojemu je pregaženo 125 osoba, a još nekoliko stotina ih je završilo teško ozlijeđeno.

U Libiji je 1936. došlo do navijačkih nereda koji su bili politički potaknuti, budući da policija nije mogla puno napraviti uključila se vojska, a rezultat je bilo osmero mrtvih i 39 ranjenih.

Na utakmici između Malija i Toga 2005. došlo je do najmasovnijih nereda u Africi, nakon što je Mali izgubio, nekoliko tisuća navijača probilo se na teren sa namjerom da napadne igrače, nakon toga su probili policijske redove i raspršili se po gradu gdje su demolirali sve važnije zgrade i spomenike, redom palili aute i pljačkali trgovine koje su se našle na putu.

NAVIJAČKE PJESME

Englezi, majstori skandiranja i navijačkih pjesama, počeli su dalekih pedesetih godina organizovano da pjevaju svojim ljubimcima. Kada su se naredne decenije na muzičkoj sceni pojavili Beatlesi, navijači liverpulskih klubova znali su tokom čitavog meča pjevati pjesme poput „Love Me Do“ na primjer. Koliko njima znači pjevanje i navijanje možda dovoljno govori činjenica da postoji tim stručnjaka koji svake godine prati navijače i njihovo „urlanje“. Zadnjih nekoliko godina na tronu su se smjenjivali fanovi Liverpoola i Newcastlea, ali prošle sezone titulu su im preoteli Pompeji sa juga, naravno govorimo o navijačima Portsmoutha. U prosjeku su pjevali 58 minuta i pravili buku od 97 decibela. Isto istraživanje utvrdilo je da navijači Chelsea najviše provociraju protivničke igrače i navijače.

Svaka grupa ima svoje pjesme koje su manje ili više poznate. Svi znamo za You'll Never Walk Alone. Tu pjesmu možemo čuti na stadionima širom svijeta, ali daleko najbolja i najpoznatija je ona u izvedbi Kopa na Anfieldu. Pjesma je snimljena 1963. godine. Nije predviđena da bude navijačka himna, ali je to gotovo odmah postala. Navijači Liverpoola su je prihvatili kao svoju i ubrzo je postala jedan od zaštitnih znakova ovog kluba. Protivnički navijači često na ovu pjesmu odgovaraju sa „You'll Never Get a Job“ (nikada nećete dobiti posao) aludirajući tako na visoku stopu nezaposlenosti u Liverpoolu.

When you walk through a storm

hold your head up high

And don't be afraid of the dark.

At the end of a storm is a golden sky

And the sweet silver song of a lark.

Walk on through the wind,

Walk on through the rain,

Tho' your dreams be tossed and blown.

Walk on, walk on with hope in your heart

And you'll never walk alone,

You'll never, ever walk alone.

Walk on, walk on with hope in your heart

And you'll never walk alone,

You'll never, ever walk alone.

I'm Forever Blowing Bubbles je vjerovatno druga najpoznatija pjesma. Da bi ste je čuli trebate otići na Upton Park ili bilo koju utakmicu West Hama. Navijači ovog kluba su je počeli pjevati već krajem dvadesetih godina prošlog vijeka. Pjesma je korištena i u filmu Green Street. Pjevali su je i igrači Blackburn Roversa 1995. godine kao znak

zahvalnosti West Hamu koji je remizirao sa Manchester Unitedom i tako omogućio Roversima da osvoje titulu Premier lige.

I'm forever blowing bubbles,

Pretty bubbles in the air.

They fly so high,

Nearly reach the sky,

Then like my dreams,

They fade and die.

Fortune's always hiding,

I've looked everywhere,

I'm forever blowing bubbles,

Pretty bubbles in the air.

Pjesme su nerijetko znale prelaziti granice navijanja i zezanja protivnika, pa su tako navijači Manchester Citya nedjelju dana nakon saobraćajne nesreće u kojoj je poginula princeza Diana zajedno sa svojim ljubavnikom Dodiem Al Fayedom, njegovom ocu, inače vlasniku Fulhama, pjevali „Is your Dodi at the match“ (Je li Dodi došao na meč)

Navijači Arsenala su svojevremeno iskoristili činjenicu da Osama Bin Laden navija za njihov klub i tome posvetili pjesmu: „Osama ooo, Osama ooo, he supports Ar-se-nal, he hiding near Kabul“

BHS

Semper Fidelis

B E F A N A T I C O S